ذخیره‌سازی ۲۰ میلیون لیتر سوخت برای شرایط بحران در مازندران

استاندار مازندران با بیان اینکه توسعه ظرفیت نیروگاهی و مدیریت بحران انرژی اولویت استان است، گفت: ذخیره‌سازی ۲۰ میلیون لیتر سوخت برای مواقع بحرانی در این خطه شمالی فراهم شد.

مهدی یونسی رستمی افزود: نخستین نیروگاه گازی استان به ظرفیت ۱۸۳ مگاوات با تلاش نیروهای متخصص و همراهی وزارت نیرو افتتاح شد و برنامه‌ریزی برای افزایش تولید تا ۴۰۰ مگاوات در دستور کار قرار گرفته است. وی بیان کرد: در نیروگاه شهید سلیمی نکا، هزار و ۸۰۰ مگاوات برق به شبکه سراسری تزریق شده که نسبت به سال گذشته جهش محسوسی داشته است.

استاندار مازندران ادامه داد: در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر نیز اقدام‌های مهمی انجام شده است از جمله انتخاب ۱۲ هکتار زمین برای نصب پنل‌های خورشیدی به منظور تولید ۷۵ تا ۸۰ مگاوات برق خورشیدی برای کاهش خاموشی‌ها.

یونسی رستمی به مهر گفت: با توجه به کاهش فشار گاز در برخی مناطق از جمله بابل، تمهیداتی برای تقویت ذخایر سوخت اجرا شد. هم اکنون استان آمادگی ذخیره‌سازی تا ۲۰ میلیون لیتر سوخت را دارد و برای مواقع بحرانی تا ۱۰ روز ذخیره اضطراری در نظر گرفته شده است.

ایران‌گردی

«قلعه سر یزد» نخستین بانک و صندوق امانات جهان

از ساخت نخستین باتری جهان گرفته تا نخستین منشور حقوق بشر، کشور ایران با تاریخ کهن خود در بسیاری از زمینه‌ها و عرصه‌های مختلف پیشتاز بوده است. این بار و در این مطلب به شما نخستین و قدیمی‌ترین صندوق امانت جهان که در استان یزد ساخته شده را معرفی می‌کنیم. صندوقی که قدمت آن به هزار و ۵۰۰ سال پیش بازمی‌گردد و وسعت آن جمعیت یک روستا را پوشش می‌دهد. همراه ما باشید تا از این بانک کهن اطلاعات بیشتری کسب کنید.

■ **موقعیت جغرافیایی**

قلعه سر یزد که لقب نخستین بانک جهان را به خود اختصاص داده در ۲۰ کیلومتری استان یزد، چند کیلومتری روستای مهریز و در قلب روستای سر یزد واقع شده است. قدمت روستای سر یزد به پیش از اسلام بازمی‌گردد و به عقیده بسیاری از باستان‌شناسان، نخستین محل اسکان ایرانیان در یزد محسوب می‌شود. همچنین بنا بر نام این روستا می‌توان چنین تعبیر کرد که سر یزد به معنای ابتدا و محل ورود به استان یزد بوده و واقع شدن دروازه فرافر در این روستا این گمانه‌زنی را تا حد زیادی به یقین تبدیل می‌کند.

■ **ویژگی‌های صندوق امانت**

پیش از هر چیزی در وهله نخست ایده ساخت و کمبود چنین مکانی جای تأمل دارد. تمدن ایران به حدی تکامل یافته بود که ساکنان آن برای سپردن اموال خود اقدام به ساخت یک قلعه چند صد حفره‌ای کردند.

این قلعه سه طبقه و ۴۶۸ حفره دارد که هر کدام از آن به یک خانواده یزدی تعلق داشت. در آن زمان یزدیان اموال باارزش خود مانند طلا، زیورآلات و... را برای امنیت و راحتی بیشتر در این مکان می‌سپردند. البته غیر از سپردن دارایی، قلعه سر یزد دو ویژگی و کاربرد بزرگ دیگر نیز داشت؛ نخست آنکه قلعه سر یزد با توجه به فضای زیادی که دارد می‌تواند مکان مناسبی برای انبار کردن غلات و مواد غذایی به شمار برود و حتی به دلیل ساختار لایه‌ای، اتاق‌ها و حفره‌های این قلعه ساکنان می‌توانستند از اجناس آسیب‌پذیر خود در شرایط مختلف آب و هوایی مراقبت کنند.

■ **دژهای متعدد قلعه**

دیگر ویژگی مهم این قلعه حفظ جان و مراقبت از ساکنان در حوادث دهشتناکی چون جنگ و غارت بود. به دلیل پیاده‌سازی تدابیر امنیتی مختلف، دسترسی به این مکان به آسانی آنچه امروز شاهدش هستیم نبوده است، زیرا در نخستین خط امنیتی این مکان دیوارهای مستحکم و نسبتاً مرتفعی وجود دارد که عملاً هر گونه ورود و خروج به این مکان غیر از دروازه اصلی را ناممکن می‌کند، افزون بر اینکه دورتادور قلعه سر یزد خندق‌هایی به عمق ۵ تا ۶ متری حفر شده که دسترسی به خود دیوار را نیز دشوار می‌کرده و در صورت نیاز مانند حمله دشمنان مملو از آب می‌شده است.

■ **دروازه اصلی**

در خط بعدی دفاعی و در دومین لایه از دیوارهای قلعه دژهای متعددی تعبیه شده‌اند که می‌توانستند در اموری چون پاسبانی، تیراندازی، خبررسانی و... یاری‌رسان باشند. در آخرین ترفند دفاعی قلعه سر یزد یک دروازه اصلی و یک درب پشتیبان وجود دارد که درب اصلی به وسیله طناب و قرقره باز و بسته شده و در صورت حمله به این مکان و شکسته شدن آن، درب دوم و پشتیبان بسته می‌شده است.

توقف ورود گردشگران خارجی، کاهش سفرهای داخلی و خشکسالی، اقامتگاه‌های بومی را به چالش کشیده است

داغ رکود بر تن اقامتگاه‌های بوم‌گردی در فصل مسافرت‌های تابستانی

اعظم طیرانی | در حالی که فصل تابستان با سفرهای تابستانی گره‌خورده است اما خبرهای خوبی از وضعیت اقتصادی اقامتگاه‌ها به ویژه در حوزه بوم‌گردی‌ها به گوش نمی‌رسد.

برخلاف اینکه تصور می‌شود در فصل تابستان باید روزهای شلوغی را در اقامتگاه‌های بوم‌گردی شاهد باشیم اما بررسی‌های انجام شده حکایت از رکود اقتصادی در این نوع اقامتگاه‌ها دارد. استان یزد که به عنوان یکی از قطب‌های اصلی گردشگری بوم‌محور در کشور همواره در طول سال با سیل مسافران داخلی و خارجی روبه‌رو بوده اما رئیس انجمن بوم‌گردی این استان از وضعیت اقامتگاه‌های بوم‌گردی ابراز نگرانی می‌کند و خواستار اقدام‌های فوری برای نجات این بخش از صنعت گردشگری شده است. بنا بر گفته کارشناسان حوزه گردشگری انتظار می‌رفت پس از پایان جنگ ۱۲ روزه با موج جدیدی از سفرهای داخلی روبه‌رو شویم اما در عمل به جز استان‌های شمالی در سایر استان‌ها بسیاری از این اقامتگاه‌ها بدون مشتری روزگار خود را سپری می‌کنند و آینده این صنعت برای بسیاری از مسئولان به دغدغه تبدیل شده است.

■ **دلایل رکود**

بنا بر گفته میثم پیری، رئیس انجمن بوم‌گردی استان یزد توقف ورود گردشگران خارجی، کاهش سفرهای داخلی و ادامه خشکسالی به افت شدید درآمد این اقامتگاه‌ها منجر شده است و نبود برنامه حمایتی می‌تواند منجر به تعطیلی دائمی آن‌ها شود. او همچنین راهکارهایی همچون تعویق بازپرداخت وام‌ها، بخشودگی مالیاتی، یارانه انرژی و بسته‌های حمایتی خاص برای اقامتگاه‌های روستایی را پیشنهاد می‌کند و می‌افزاید: اقامتگاه‌های بوم‌گردی تنها محل اقامت نیستند، بلکه بخشی از میراث زنده ایران محسوب می‌شوند که در صورت بی‌توجهی، آسیب جدی به حافظه فرهنگی و اجتماعی کشور وارد خواهد شد.

■ **رقابت نابرابر با بوم‌گردی‌ها**

رئیس جامعه انجمن‌های حرفه‌ای اقامتگاه‌های بوم‌گردی ایران در خصوص استقبال اندک از بوم‌گردی‌ها در گفت‌وگو با قدس اذعان می‌کند: یکی از مراکزی که به دلیل ارزانی از گذشته تاکنون و به ویژه در شرایط اقتصادی حال حاضر مورد استقبال مسافران قرار دارد اسکان در مدارس آموزش و پرورش است که به اقامتگاه‌های بوم‌گردی آسیب می‌زند.

یاور عبیری به ما می‌گوید: با اسکان مسافران فرهنگی در این مدارس مخالفتی نداریم اما مشکل آنجاست که مسافران غیرفرهنگی نیز در فصول مسافرتی در این اماکن مورد اسکان قرار می‌گیرند که این موضوع مورد اشکال است و به بوم‌گردی‌ها آسیب وارد می‌کند. وی ادامه می‌دهد: تمامی مراکز اقامت فعال در زمینه گردشگری از هتل‌ها و بوم‌گردی‌ها گرفته تا مجتمع‌های بین‌راهی دارای مجوز هستند و از وزارت میراث تبعیت می‌کنند. بنابراین اولویت پذیرش مسافر به ویژه در تعطیلات نوروز با مراکز اقامتی رسمی است و در صورت اضطرار مدارس و سالن‌های ورزشی می‌توانند به مسافران اقامت دهند یعنی تا حد امکان آموزش و پرورش نباید پذیرش مسافر غیرفرهنگی داشته باشد در حالی که ما همیشه در ایام نوروز و تعطیلات تابستان با این مشکل مواجه هستیم و متأسفانه آموزش و پرورش از قانون تمکین نمی‌کند و همواره مدعی است فقط به فرهنگیان اسکان می‌دهد در حالی که این موضوع صحت ندارد.

■ **ضرورت جلوگیری از فعالیت غیرمجازها**

وی با بیان اینکه در یکی دو سال اخیر هیئت‌های مذهبی نیز در بعضی از شهرستان‌ها بدون رعایت ایجاد حریم برای مسافران، اسکان می‌گرفتند در حالی که کارشان کاملاً غیرقانونی بوده و طبق قانون حق ورود به این حوزه را نداشتند، یادآور می‌شود: متأسفانه اکنون خانه‌های اقامتی غیرمجاز قارچ‌گونه در مناطق مختلف کشور رشد کرده‌اند و از آنجا که این خانه‌ها تابع هیچ گونه مقرراتی نیستند بی‌بند و باری‌های متعددی در آن‌ها اتفاق می‌افتد که متأسفانه فعالیت آن‌ها به اسم بوم‌گردی‌ها تمام می‌شود، این در حالی است که همکاران ما برای تأسیس بوم‌گردی‌ها افزون بر سرمایه‌گذاری و گرفتن مجوز، ملزم به رعایت قوانین و دستورالعمل‌های متعددی هستند و باید بیمه، مالیات و عوارض نیز پرداخت کنند. عبیری متذکر می‌شود: بنابراین شایسته است دولتی‌ها یا حتی دستگاه قضا به این مسئله ورود و مراکز اقامتی غیرمجاز را ساماندهی کنند؛ چراکه اگر وضعیت فعلی ادامه یابد همکاران ما دلسرد می‌شوند و آینده روشنی نمی‌توان برای این صنعت متصور شد.

■ **راهکار چیست؟**

رئیس جامعه انجمن‌های حرفه‌ای اقامتگاه‌های بوم‌گردی ایران در پاسخ به این پرسش که برای خروج از این رکود چه تمهیداتی باید اندیشید، اظهار می‌کند: با حمایت وزارت میراث فرهنگی می‌توان صدور کارت‌های رفاهی سفر و استفاده تخفیفی از اقامتگاه‌های بوم‌گردی را به مرحله اجرا گذاشت و به گونه‌ای برای برون‌رفت اقامتگاه‌های بوم‌گردی از شرایط فعلی، تحریک تقاضا ایجاد کرد. وی ارائه بسته‌های تخفیفی و برگزاری رویدادها و جشنواره‌ها را برای معرفی روستاهای گردشگری هدف در این زمینه بسیار تأثیرگذار می‌داند و می‌گوید: اکنون در شرایطی هستیم که مردم تمایل دارند از شهرها و خانه‌هایشان بیرون بیایند؛ اما تحقق این امر نیازمند یک محرک است.

■ **تغییر سبک گردشگری**

در سال‌های اخیر بسیاری از خانواده‌های ایرانی به دلیل گرانی و افزایش قیمت‌ها سفر با قطار را جایگزین هواپیما و اقامت در بوم‌گردی‌ها را جایگزین اسکان در هتل‌های لوکس کرده‌اند که بنا بر اظهار نظر کارشناسان این تغییر رفتار در مدل سفر را می‌توان به کاهش قدرت خرید و فشارهای اقتصادی ربط داد چون بسیاری از مردم دیگر توان پرداخت هزینه‌های سنگین سفرهای هوایی و اقامت در هتل‌های چند ستاره را ندارند، از همین رو به ناچار سراغ گزینه‌های ارزان‌تری مانند قطار و بوم‌گردی رفته‌اند. در این نگاه، رونق این نوع سفرها به نظر می‌رسد بیش از آنکه از علاقه و انتخاب آگاهانه باشد، ناشی از اجبار مالی و نشانه‌ای از رکود بوده و شواهدی مانند افزایش قیمت بلیت هواپیما و کاهش رزرو هتل‌های لوکس خودگواه این مدعاست. به نظر می‌رسد در سال جدید با افزایش قیمت‌ها باز هم شاهد تغییر این مدل باشیم و سفر با قطار و اقامت در بوم‌گردی‌ها به مدل سفر با خودرو و اقامت در مراکز مذهبی و یا آموزش پرورش شیب بیشتری داشته باشد و حتی بوم‌گردی‌ها نیز از دایره انتخاب اقشار متوسط جامعه حذف شود!

گزارش

ورود شرکت‌های تعاونی صیادی به حوزه گردشگری و پرورش ماهیان خاویاری

گیلان | مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی گیلان از برنامه‌ریزی برای استفاده چندمنظوره از پره‌های صیادی استان با پرداخت تسهیلات تبصره ۱۵ خبر داد و گفت: در این راستا سه پره دارای سند مالکیت به صورت آزمایشی فعالیت چندمنظوره‌ای را در حوزه گردشگری و پرورش ماهیان خاویاری در اراضی ساحلی آغاز می‌کنند.

علی لقمانی اظهار کرد: با توجه به روند کاهشی صید از دریا ضرورت بهره‌برداری اقتصادی‌تر از ظرفیت تعاونی‌های پره صیادی مورد تأکید است تا با مشارکت و سرمایه‌گذاری تعاونی‌های پرورش ماهیان خاویاری و تعاونی‌های توسعه و عمران؛ تعاونی‌های پره صیادی بتوانند در زمینه‌های گردشگری و اقتصاد دریامحور هم فعال شوند.

وی اضافه کرد: تعدادی از شرکت‌های تعاونی پره صیادی دارای اسکله، قایق‌های تفریحی و... هستند که با پایان فصل صید، در حوزه گردشگری هم فعالیت کرده و پاسخگوی معدود مراجعات گردشگران به این شرکت‌ها هستند اما می‌توان از ظرفیت پره‌های صیادی استان برای توسعه فعالیت‌های اقتصادی دریامحور به نحو مطلوبی بهره گرفت. لقمانی تأکید کرد: شرکت‌های تعاونی توسعه عمران با انعقاد قرارداد با شرکت‌های تعاونی پره صیادی می‌توانند در حوزه پرورش ماهیان خاویاری سرمایه‌گذاری کنند.

وی عمده مشکل تعاونی‌های پره صیادی برای دریافت تسهیلات را نبود سند مالکیت برای تضمین‌های بانکی عنوان کرد و به ایرنا گفت: تعاونی‌های پره اگر بخواهند از جایگاه خود چندمنظوره استفاده کنند در صورت فراهم کردن تضمین‌های بانکی مورد نیاز می‌توانند از تسهیلات تبصره ۱۵ (تسهیلات تکمیلی و اشتغال) بهره‌مند شوند. این مسئول با بیان اینکه می‌توان از ظرفیت ۸۰ هزار عضو کانون بازنشستگان تأمین اجتماعی استان برای توسعه گردشگری دریایی بهره گرفت، ادامه داد: در این راستا می‌توان با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، استانداری و بانک‌های عامل؛ تعاونی‌های چندمنظوره تولیدی و توزیعی تشکیل داد و مجتمع بزرگ تفریحات دریایی ایجاد کرد.

لقمانی افزود: بانک‌های عامل به ازای هر نفر از اعضای این کانون ۱۰۰ میلیون ریال وام قرض‌الحسنه پرداخت می‌کنند که این مبلغ طبق تعهد اخذ شده از سوی اعضا به حساب تعاونی‌ها واریز می‌شود و سرمایه تجمیع شده صرف ساخت و راه‌اندازی مجتمع‌های ورزشی و تفریحی و رستوران‌های دریایی خواهد شد.

به گفته وی استان گیلان حدود ۴۶ شرکت تعاونی پره صیادی با بیش از ۴ هزار عضو فعال دارد.

جدول ۹۲۴۰

طراح جدول: محمدرضا علی‌زاده
zadehalireza@gmail.com

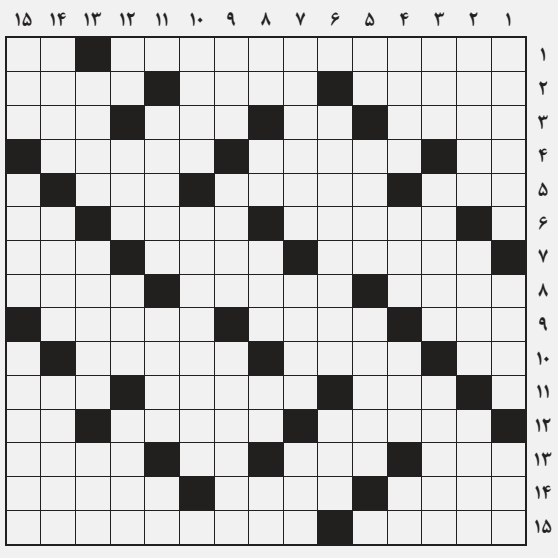

■ **افقی:**

۱. ستون‌هایی از مواد معدنی که از کف غار بالا آمده‌اند - ضمیر اتحاد ۲. ریشه‌داری - فیلسوف فرانسوی قرن ۱۹ - جذب‌کننده ۳. بازرگان - مادر عرب - خون‌بها - پرنده آش‌سردکن ۴. مجازات شرعی - از وسایل گرمایشی منزل - جیوه ۵. سربه‌راه - دستار - بااهمیت ۶. شهری در ایالت ژنو سوئیس - شهری در آذربایجان‌شرقی - حرف فاصله ۷. بیچاره - آهنگر انقلابی ایران باستان - سلطان جنگل ۸. پارچه‌ای ابریشمی - پارچه یا فرش کهنه و پوسیده - خراب ۹. گاز ضدعفونی - مرزها - جاهل ۱۰. سودای ناله - قرض و دین - فواق ۱۱. بخشش و کرم - خوراکی‌های ساخته شده از کاکائو - قاتل جنگل ۱۲. شترمرغ آمریکایی - «گریختن» + «پشت‌سر» - حرف انتخاب ۱۳. مرموز - سخنان بیهوده - صوت ندا - ریزه ۱۴. ابزار انتقال مایعات - استطاعت مالی - همصدا ۱۵. ویران‌شده - درجه‌ای در گذشته بالاتر از سرتیپ

■ **عمودی:**

۱. خودکشی - چاقوساز - برادر تور و ایرج در شاهنامه ۲. جانماز - ابزارکار بنا - امپراتور دیوانه رم باستان ۳. افسر - چلچراغ - زن و فرزند ۴. اسبی با نقطه‌های ریز - پایه - حفره تحتانی قلب - سر فوتبالی ۵. لنگه در - هوو - رکورددار تمام رده‌های سنی پرتاب دیسک کشورمان ۶. خالق - مخترع ماشین‌بخار ۷. حمام - قوم و فامیل - ظاهر ساختمان ۸. سه‌کیلوگرم - عامل انتقال وراثت - صفت سرعت حلزون - آب ناشنوا - اندک ۹. خاطر - ساز کوبه‌ای بومی مناطق جنوبی کشورمان - آرایشگاه ۱۰. رشته ورزشی راجرفدرر - بررسی، تحلیل و شناخت پدیده‌های روحی ۱۱. جلال و جبروت - لایه درونی لباس - کلاه انگلیسی ۱۲. دندان سوهان - گهواره - زاپاس - ابرودرهم کشیده ۱۳. ایالتی در هندوستان - مانندی - دست‌آموز ۱۴. ذوب‌شده - دیگ دهان‌گشاد - لاعلاج ۱۵. مادر باران - تکیه کلام مؤمن - شهری در استان مرکزی که تغییریافته نام آتشدان است
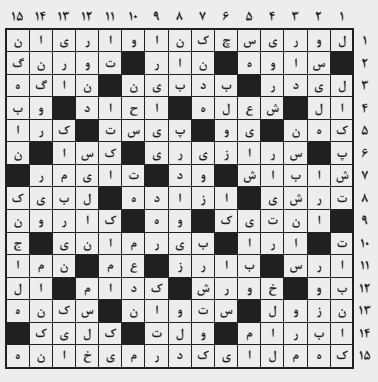
حل جدول شماره قبل